MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Moni vuodeosasto on muutettu palveluasunnoiksi kevyellä meikkauksella. Silloin muuttunut on vain se, että hoiva on vähentynyt ja hinta noussut. **KARJALAISEN PÄÄKIRJOITUS**

Ruuan tuotannon pitää kannattaa

Tänä vuonna maailman viljasato onnistui hyvin, mutta siitä huolimatta viljaa ei juurikaan riitä varastoitavaksi huonompien satovuosien varalle.

Myös meillä Suomessa tämän vuoden sato oli hyvä. Viljelijöiden tyytyväisyyttä hyvästä sadosta himmentää se, että viljojen hinnat ovat lähes romahtaneet. Hyvästä sadosta ei jää viljelijälle kuin hyvä mieli. Sekin on toki viime vuoteen verrattuna hyvä asia, mutta viljelyn pitää olla myös taloudellisesti kannattavaa.

MTT taloustutkimus julkisti viime viikolla kirjanpitotilojen ennakkolaskelman. Sen mukaan vilja- ja siipikarjatilojen kannattavuus on tänä vuonna viimevuotistakin heikompi. Tuloksen heikkeneminen johtuu siitä, että tuotantokustannukset kasvoivat tuloja enemmän. (MT 1.11.)

Suomessa on puhuttu paljon ruuan kuluttajahintojen noususta. Se ei kuitenkaan ole näkynyt tuottajien kukkaroissa. Osa hintojen noususta on kadonnut nopeasti nouseviin kustannuksiin ja muualle elintarvikeketjuun. Oma osuutensa on myös vuoden alussa nousseella arvonlisäverolla.

Suomessa ruokakeskustelua käydään pitkälti juuri kuluttajahintojen kautta. Huolimatta siitä, että ruuan osuus kuluttajien menoista on vuosikymmeniä pienentynyt, ruokaa pidetään kalliina.

Ruuan osuus kotitalouksien menoista oli viime vuonna vain 13 prosenttia. Vielä 1960-luvulla ruuan osuus oli noin kolmannes. Ruoka on suhteellisesti halventunut, vaikka ruoka ostetaan pidemmälle jalostettuna kuin aikaisemmin.

Hyvä satovuosi on alentanut ruuan hintaa maailmanlaajuisesti. YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön FAO:n mukaan hintojen lasku on kuitenkin tilapäistä, ja ruuan hintojen nousu jatkuu. Syynä kehitykseen on maailman väkiluvun kasvun lisäksi se, että nousevissa talouksissa keskiluokan vaurastuminen lisää maitotuotteiden ja lihan kysyntää.

FAO:n mukaan ruuan tuotannon pitäisi kasvaa nykyisestä ainakin 1,6-kertaiseksi vuoteen 2050 mennessä. Yara Suomen toimitusjohtajan Tero Hemmilän käyttämän laskukaavan mukaan 50 vuodessa pitää tuottaa ruokaa yhtä paljon kuin 10 000 vuodessa tähän asti.

Hollantilaisen Rabobankin asiantuntija Harry Smith varoitti viime viikolla Yaran seminaarissa, että ilmastonmuutoksen tuomat säävaihtelut merkitsevät isoja ruuan hinnanvaihteluita, koska maailmassa ei ole enää olemassa puskurivarastoja.

Hyvä viljasato romahdutti viljojen hinnat.

Ruuan hintakeskustelun lisäksi pitäisi puhua nykyistä enemmän ruokaturvasta, vaikka teollisuusmaissa välitöntä ruokapulan uhkaa ei olekaan.

Maailmanlaajuinen ruokaturva on todella heikoissa kantimissa. Yksi heikko satovuosi voi aiheuttaa laajoja levottomuuksia, joiden vaikutus heijastuu ympäri maailmaa. Nälkä saa ihmiset liikkeelle etsimään parempaa tulevaisuutta.

Heikon sadon aiheuttamat hintojen nousut ovat nostattaneet viime vuosinakin ruokamellakoita. Ruuan hinnan nousua on pidetty yhtenä merkittävänä syynä muutaman vuoden takaiseen niin sanottuun arabikevääseen. Näiden tapahtuminen seuraukset heijastuvat vieläkin Eurooppaan suuntautuvana pakolaisvirtana.

Huoltovarmuuskeskuksen arvion mukaan Suomen ruokaturvan suurin uhka on maatalouden heikko kannattavuus.

Jokaisen maan on mahdollisuuksiensa mukaan huolehdittava ruuantuotannon omavaraisuudesta. Nopein ja tehokkain keino sen saavuttamiseksi on, että ruuan tuottaminen on taloudellisesti kannattavaa.

> **Ruokaturva on todella heikoissa kantimissa.**

Urkinta on arkipäivää

Vakoilu, urkinta ja tietovuodot ovat viime aikoina aiheuttaneet suuria kohuja.

Esimerkiksi Yhdysvallat on joutunut jahtaamaan ja tuomitsemaan oman hallintonsa tietovuotajia. Supervalta on joutunut noloihin tilanteisiin – sen diplomaattipostia on julkaistu lehtien etusivuilla ja sotilaiden tekemiä rikoksia näytetty tv-kanavilla.

Ehkä kiusallisinta USA:lle ovat tiedot sen kumppaneihin, kuten EU:hun, kohdistuneesta systemaattisesta vakoilusta. Jopa Saksan liittokanslerin kännykkää salakuunneltiin vuosia. Luottamuksen säröjä jouduttaneen paikkaamaan pitkään.

Torstaina vakoilukohu iski myös Suomeen. Kävi ilmi, että ulkoministeriön tietoverkko on ollut jo vuosia vieraiden valtojen kattavan vakoilun kohteena. Tieto asiasta oli viranomaisilla jo alkuvuonna.

Myös Suomelle tapaus on kiusallinen. Tieto ulkoministeriön vakoilusta heikentää diplomaattista luotettavuutta. Tärkeitä tietoja voi tämän vuoksi jäädä saamatta.

Kun maailma käytännössä elää tietoverkossa, on sen urkinnasta tullut arkipäivää. Tämä koskee paitsi valtioiden ja yritysten, myös tavallisten kansalaisten toimintaa.

Vakoilulla haetaan valtaa neuvottelujen, kaupankäynnin tai sodan vastapuolista. Sillä tavoitellaan tietoa strategiasta, neuvottelutaktiikasta, heikkouksista ja avainhenkilöiden toiminnasta.

Tieto on valtaa. Kun sitä härskisti kerätään, ei tiedon hyödyntämisessäkään välttämättä keinoja kaihdeta.

Pelko orwellilaisesta yhteiskunnasta, jossa isoveli valvoo kaikkialla, on kansalaisen näkökulmasta lähellä. Luottamus tietoverkkoon horjuu. Kuka tietoja kerää, ja ketkä sitä käyttävät?

Verkkovakoilun paljastukset lisäävät yritysten ja kansalaisten varovaisuutta. Internetin hyödyntäminen voi tästä hidastua.

Kyse on myös yhteiskunnan monista perustoiminnoista. Jos tunkeutujat pääsevät sisälle tärkeisiin tietojärjestelmiin, millaista tuhoa he voivat siellä halutessaan aiheuttaa?

VIERASYLIÖ

Johannes Virolainen puolusti maatalouden ja maaseudun etuja

Syksyn 1970 työmarkkinaneuvottelut osoittautuivat niin vaikeiksi, että osapuolet pyysivät apuun tasavallan presidentti Urho Kekkosen. Syntyi UKK-sopimus, joka keskeytti maataloustulolain soveltamisen 15 kuukaudeksi. Metalli- ja rakennustyöväenliitot mursivat kuitenkin laajoilla lakoillaan UKK-sopimuksen tulolinjan.

MTK vaati viralliseen tutkimukseen perustuen Ahti Karjalaisen enemmistöhallitusta korjaamaan maataloustulon jälkeenjääneisyyden. Hallitus siirsi erimielisyydet MTK:n ja SDP:n välisiin neuvotteluihin.

Kun niissä ei päästy eteenpäin, Johannes Virolainen teki SDP:lle välitysesityksen, jonka SDP kuitenkin hylkäsi.

Hallitus jätti eronpyyntönsä lokakuun lopulla 1971, ja edessä olivat ”tammivaalit” 1972. Kekkonen asetti tammikuussa kaksi työryhmää selvittämään ohjelmakysymyksiä enemmistöhallitusta varten. Virolaisen johdolla toinen ryhmä valmisteli maatalouskysymyksiä, mutta ei päässyt tuloksiin.

Pääministeri Paasio muodosti SDP:n vähemmistöhallituksen helmikuussa 1972. Sen kanssa neuvottelimme maataloustuloratkaisun, jossa SDP suostui aikaisemmin mahdottomana pitämäänsä ratkaisuun.

Vähemmistöhallituksen kaaduttua muodostettiin vasemmiston ja keskiryhmien enemmistöhallitus, joka antoi kolmevuotisen maataloustulolain. Se oli voimassa satovuosina 1973–74 ja 1975–76.

Laki vahvisti MTK:n neuvotteluasemaa, sillä neuvotteluissa ratkaistiin työehtosopimusten tapaan myös muita maatalous-, vero- ja sosiaalipoliittisia asioita. Tämä helpotti keskustapuolueen asemaa. Sen ei enää tarvinnut hallituksessa taistella maatalouspoliittisista päätöksistä SDP:n kanssa.

Toukokuussa 1977 Kalevi Sorsa muodosti vasemmiston ja keskiryhmien enemmistöhallituksen, jossa Virolainen toimi maa- ja metsätalousministerinä. Maataloustulolaki ei ollut silloin voimassa, mutta hallitus ilmoitti noudattavansa ratkaisussa viimeksi voimassa olleen lain periaatteita.

Neuvotteluissa hallituksen kanssa ei edistytty, sillä Virolainen tuki hallituksessa MTK:n vaatimuksia, joita SDP vastusti jyrkästi.

Lopulta Virolainen antoi periksi, ja hallitus sai valmiiksi neuvottelutarjouksensa.

MTK:n valtuuskunta oli käsittelemässä hallituksen tarjousta ja hylkäämässä sen, kun radiosta saatiin kuulla, että hallitus oli jo tehnyt tarjouksensa mukaisen yksipuolisen maataloustulopäätöksen. Se ei sisältänyt hyvitystä edellisessä ratkaisussa vuodeksi tehdystä hintatason alentamisesta.

> **Toisinaan tuntui siltä, että hän antoi liikaa periksi SDP:lle.**

Traktorimarsseja ja joukkokokouksia

Virolainen oli joutunut taipumaan SDP:n vaatimuksiin Sorsan uhatessa hajottaa hallituksen. MTK oli varautunut hallituksen painostamiseen suurkokouksin. Ensimmäinen järjestettiin seuraavana päivänä, perjantaina 3.9. Lahden raviradalla.

Hallituksen saneluratkaisu oli saanut liikkeelle tuhansia lähinnä Uudenmaan ja Etelä-Hämeen viljelijöitä yli 800 traktorilla kohti Lahtea. Ne aiheuttivat valtavan liikennekaaoksen viikonloppuliikenteen jo muutenkin ruuhkauttamalla kolmostiellä.

Viljelijöiden näin laaja mielenilmaus oli yllätys hallitukselle ja erityisesti Virolaiselle. Moni hänen uskollisista tukimiehistään osallistui traktorimarssiin. Lahden kokousta täydensivät maataloustuottajaliittojen eri puolilla maata järjestämät joukkokokoukset.

Hallitus oli tilanteesta hermostunut, ja Virolainen tiedusteli minulta, mitä asiassa olisi tehtävissä.

Olin silloin tuoreena puheenjohtajana liian kokematon enkä osannut käyttää hyväksi syntynyttä ”esivallankumouksellista” tilannetta.

Katsoimme realistisesti, että hallituksen tekemän maataloustulopäätöksen muuttaminen olisi erittäin vaikeaa. Keskityimmekin hallitukselle jättämässämme uhkavaatimuksessa siihen, että saisimme uuden, MTK:ta tyydyttävän maataloustulolain ja siihen liittyvän maataloustuotteiden markkinointirahastolain.

Lisäksi vaadimme maataloudelta vuonna 1977 liikaa perittyjen markkinoimismaksujen ja valmisteverojen palauttamista, maatalouden vapauttamista markkinoimisvastuusta vuonna 1978 ja viljelijöiden silloin vielä väliaikaisen lomajärjestelmän säätämistä pysyväksi.

Vaadimme hallituksen päätökset marraskuun alkuun mennessä, jolloin MTK:n valtuuskunta kokoontuisi päättämään jatkotoimista.

Pari päivää ennen uhkavaatimuksemme määräajan päättymistä Sorsa ja Virolainen rutistivat maataloustulolakiesityksen.

Neuvottelunvaraiseen lakiesitykseen ei sisältynyt neuvottelua ohjaavia säännöksiä, mutta niissä oli saavutettava yksimielisyys. Pitkälti Virolaisen ansiosta lakiesityksen tuotantokatot olivat siedettäviä ja ylittivät kotimaisen kulutuksen keskimäärin viidenneksellä.

Maatalouden tärkein puolustaja hallituksessa

Johannes Virolainen on kyntänyt Suomen maatalouden ja maaseudun historiaan niin syvän vaon, ettei se hevillä umpeudu. Hän oli vuosikymmenien ajan maataloutemme tärkein puolustaja hallituspolitiikassa.

Virolaisella oli rakentavat, luottamukselliset henkilösuhteet MTK:n johtoon. Molemmat puolustivat maatalous- ja maaseutuväestön oikeuksia, mutta tavoitteiden toteuttamistavoista oltiin toisinaan eri mieltä.

Eroavuuksia selitti pitkälti se, että Virolaisen edusti yleispuoluetta, jonka oli otettava huomioon myös muiden yhteiskuntaryhmien asenteet.

Virolainen oli vannoutunut punamultamies, joka katsoi, että ainakin toinen vasemmistopuolueista oli pidettävä nykyisen yhteiskuntajärjestyksemme puolella. Toisinaan tuntui siltä, että hän antoi liikaa periksi SDP:lle, erityisesti Sorsalle. Tämä saattoi lopulta olla välttämätöntä hallitusyhteistyön ja yhteiskunnan vakauden turvaamiseksi.

HEIKKI HAAVISTO
Kirjoittaja on ministeri ja MTK:n entinen puheenjohtaja. Teksti on ote tänään julkaistavasta kirjasta Johannes Virolainen 1914–2000 (toim. Karina Jutila, Matti Simula ja Heikki Vento, Otava 2013).

RAHIKAINEN

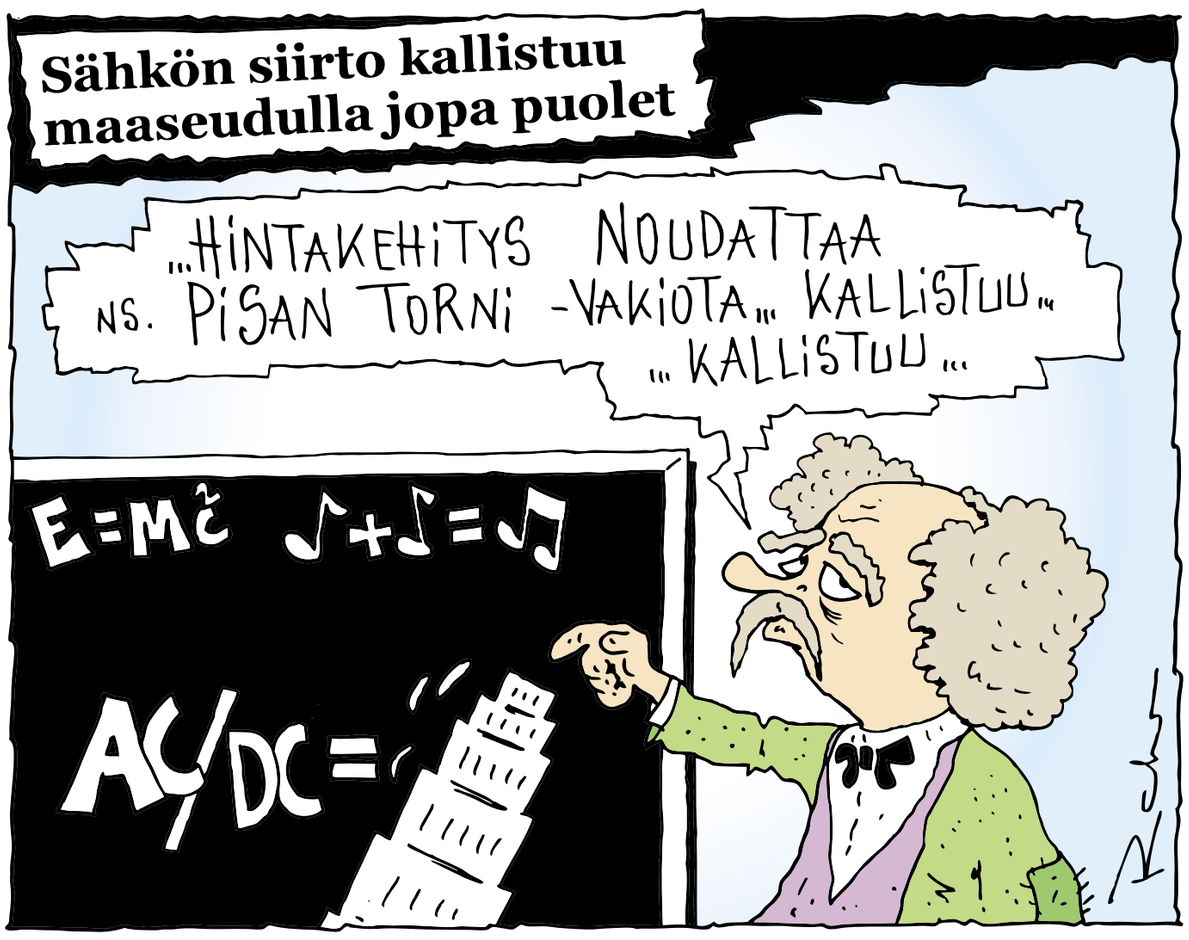

LEHTIKATSAUS

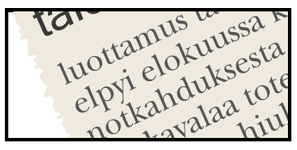

Vakoilu yllätti

Useat lehdet ruotivat pääkirjoituksissaan ulkoministeriöön kohdistunutta verkkovakoilua ja sen paljastumista.

Suomi on kaukana itselleen asettamasta kyberturvallisuustavoitteesta, kirjoittaa **Turun Sanomat**.

”Suomi julkisti tammikuussa kyberturvallisuusstrategian. Julkistustilaisuudessa puolustusministeri Carl Haglund (r) muistutti strategian tavoitteesta, jonka mukaan Suomen tulisi vuonna 2016 olla maailmanlaajuinen edelläkävijä kyberuhkiin varautumisessa.”

”Ulkoministeriöön kohdistunut verkkovakoilu muistuttaa, että tavoite on perusteltu, mutta piinallisen kaukana.”

”Ei ollut yllätys, että Suomea vakoillaan verkossa. Se oli, että vakoilu on ollut laajamittaista ja kestänyt vuosia.”

”Esimerkiksi Virossa asiassa ollaan pidemmällä. Viro on joutunut kokemaan kyberuhat konkreettisemmin muun muassa 2007 pronssisoturikiistan yhteydessä.”

Kouvolan Sanomat summaa urkinnan paljastumisen plussat ja miinukset.

”Paljastusten hyvä seuraus on, että tieto todellisuudesta lisääntyy, huonompi se, että epäluulot kasvavat ja luottamus vähenee. Suhteissa on uusi kylmä sivuvirtaus.”

Lähiruualla pärjää

Koillissanomien mielestä terveellistä ruokavaliota voi noudattaa suosimalla paikallista.

”Kaupat pullistelevat tänä päivänä mitä erikoisimmilla ja eksoottisimmilla vihanneksilla ja hedelmillä, joista kaikista tavallinen ihminen ei ole edes kuullut. Niitä tuodaan kaukaiseen Suomeen jopa toiselta puolelta maailmaa. Voidaan hyvällä syyllä kysyä, ovatko ne kaikki meille tarpeellisia. Vastaus on, eivät ole.”

”Ehkä me suomalaiset emme vielä tarpeeksi hyvin tiedosta sitä, minkälaisessa ruoka-aarreaitassa me itse asiassa elämme. Voi olla, että kaikki tämä on liian lähellä ja ulkomainen eksoottinen tuote koetaan paremmaksi, vaikka se ei sitä ole.”

KOLUMNI: JUKKA PASONEN

Toiset pyrkivät Minskiin; toiset sieltä pois

Olen pelkuri. En uskaltaisi kirjoittaa tätä juttua, jos asuisin Valko-Venäjällä. En haluaisi tulla hakatuksi, pidätetyksi tai kenties jopa murhatuksi.

Valko-Venäjä ei ehkä ole ihmisoikeuksista kaikkein piittaamattomin valtio maailmassa. Tilanne siellä on kuitenkin niin paha, ettei asiaa voi ohittaa olankohautuksella.

Aljaksandr Lukašenka nousi aikoinaan valtaan syrjäyttämällä silloisen presidentin Stanislau Šuškevitšin tekaistuilla korruptiosyytöksillä. Sittemmin valkovenäläiseen arkeen on kuulunut rauhallistenkin mielenilmauksien väkivallalla tukahduttaminen, opposition vangitseminen, pahoinpitely ja kuolemanrangaistuksella pelottelu.

Maa on USA:n ja Venäjän kanssa mitalisijoilla maailmassa väkilukuun suhteutettujen vankien määrässä. Vankina oleminen ei ole siellä mitään lomailua. Kuolemantuomiokin voidaan panna pikaisesti täytäntöön vain yhden oikeusasteen käsittelyn jälkeen. Valitusoikeutta ei ole.

Oikeuslaitos ei ole riippumaton, vaan presidentti Lukašenkan käsikassara. Hän nimittää tärkeimmät tuomarit ja hänellä itsellään on oikeudellinen immuniteetti.

> **Miksi urheilulla pitäisi olla yhteiskunnassa jokin oma lokero, jossa ei ole mitään vastuuta humanismista ja yhteisten asioiden hoidosta?**

jukka.pasonen@maaseuduntulevaisuus.fi

Silvio Berlusconi pystyi vain haaveilemaan vastaavasta.

Jostain syystä kansainvälinen jääkiekkoliitto, IIHF, päätti järjestää puolen vuoden kuluttua alkavat maailmanmestaruuskisat juuri Valko-Venäjällä. Arvostelijat vaiennettiin kommentilla, ettei urheilua ja politiikkaa pidä sotkea keskenään.

Unohtuiko IIHF:lta, että senhän se itse nimenomaan teki. Lukašenkalle tämä on politiikkaa. Vai kuvitteliko joku edesauttavansa humanismia kisaisännyyden myöntämisellä? Jos diktaattorille antaa vähänkin narua, hän kiristää löysät vain entistä tiukemmalle.

Aikoinaan meille opetettiin, että urheilu on rehtiä. Onhan toki viime aikoina nähty, että rehti urheilija voi valehdella oikeudessa asti kiellettyjen aineiden käytöstä. Eikä haittaa, vaikkei entinen kansallissankari osoita katumusta, kun on aiheuttanut sivullisille väärät tuomiot ja työuran katkeamisen.

Mutta onko pakko lyöttäytyä yhteen roistojen kanssa? Miksi urheilulla pitäisi olla yhteiskunnassa jokin oma lokero, jossa ei ole mitään vastuuta humanismista ja yhteisten asioiden hoidosta? Ei IIHF:ssä tyhmiä tai sinisilmäisiä olla. Kyse täytyy olla taloudellisesta edusta.

IIHF toimii kuin suomalainen osakeyhtiö pahimmillaan: laista on luettu vain kohta ”tarkoitus tuottaa voittoa omistajilleen” vaikka ”verosuunnittelulla” tai millä tahansa vippaskonstilla. Silloin voi unohtaa yhteiskuntavastuunsa ja sen, että itsekin seisoo vakaan yhteiskunnan, hyvän koulutuksen ja terveydenhuollon hartioilla.

Muiden muassa EU-parlamentti ja jotkut suomalaiset kansanedustajat ovat esittäneet vetoomukset kisojen siirtämiseksi muualle Valko-Venäjän huonon ihmisoikeustilanteen vuoksi. Vetoomukset eivät ole tavoittaneet ainakaan Kalervo Kummolan, IIHF:n varapuheenjohtajan aivoja suhahtaessaan toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos.

Olemme ohittaneet ajankohdan, jolloin olisi voitu pystyssä päin osoittaa muille diktaattoreille ja suurkisojen järjestäjille, ettei mitä tahansa voi tehdä ilman seuraamuksia. Kalkkiviivoilta on vaikea kääntyä takaisin, vaikkei palkinto kovin kiiltävä olisikaan. Jotain sentään voitaisiin vielä tehdä.

Leijonilla ja muillakin joukkueilla olisi ”miljoonan ruplan paikka” osoittaa rauhanomaisesti mieltään hirmuvaltaa vastaan vaikka jokaisen pelin alussa. Joukkueet ovat turvassa Lukašenkan vallan ulottumattomissa.

IIHF tuskin katsoisi tätä suopeasti. Eikä kisojen varjossa esitettyjen vetoomusten avulla saataisi suuria parannuksia ihmisten oikeuksiin. Mutta se olisi pieni lisäpunnus kansainvälisessä painostuksessa ja samalla pieni puhdistus huippu-urheilun tahrautuneeseen maineeseen.

Jos tulevat maailmanmestaruuskisat aiotaan hoitaa vain kisaisäntää kiitellen, en katso niitä sekuntiakaan enkä lue niistä riviäkään.

Tällä uhkauksella ei tietenkään ole mitään vaikutusta. Jos haluaisin parantaa konkreettisesti maailmaa, ostaisin halpaketjun myymälästä uuden, lapsityövoimalla teetetyn paidan. Saisipa edes se yksi lapsi ruokaa suuhunsa.